

Valgseier i lokalvalget 2023

Lokalvalget 2023 er avgjørende for å sikre en rettferdig utvikling av Norge. Valget 2021 ga stor støtte til en ny kurs for Norge og en ny Arbeiderparti-ledet regjering. En regjering for vanlige folk. Arbeiderpartiet skal vinne kommunevalget for å sikre gode løsninger for arbeid, velferd og klima lokalt og regionalt.

Det er i kommunene og fylkene folk bor. Løsningene på mange av folks utfordringer i hverdagen finnes lokalt, i hver enkelt kommune og fylke. Det er lokalt vi best ser resultatene av politikken, og det er lokalt vi kan finne løsningene på økende forskjeller.

For Arbeiderpartiet er det viktig at alle inkluderes i samfunnet, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne og etnisitet. Universell utforming er nødvendig for å gi alle mulighet til å kunne delta likeverdig på alle samfunnsområder. Alle har noe å bidra med, og vi må sikre at alle får brukt sine ressurser i arbeidslivet. Rettferdig fordeling er nøkkelen for et samfunn der alle kan lykkes. Arbeiderpartiet skal jobbe for rimelige og gode universelle velferdsordninger som omfatter alle. Vi vil styrke fellesskapet slik at vi sikrer vår felles velferd. De store utfordringene løser vi best i fellesskap.

ARBEIDERPARTIETS POLITIKK LOKALT SKAL BYGGE PÅ FEM HOVEDPILARER:

1. Skape arbeidsplasser og et seriøst arbeidsliv

Trygge jobber og ei lønn det går an å leve av er avgjørende for å oppleve trygghet i hverdagen. Arbeiderpartiet vil skape flere jobber, inkludere flere i arbeidslivet, ta et krafttak for eksport og gjennomføre en storrengjøring i arbeidslivet. Kommunene og fylkene har i arbeidslivet viktige roller som arbeidsgiver, innkjøper og samarbeidspartner.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil i samarbeid arbeidslivets parter lokalt føre en aktiv næringspolitikk for nye grønne arbeidsplasser og grønn omstilling. Arbeiderpartiet vil bruke mulighetene i offentlige anskaffelser til å kjøpe og utvikle bedre produkter og tjenester. Det er et mål at det offentlige skal gi bedre hjelp slik at også mindre næringsaktører har mulighet til å håndtere anbudskravene.

Arbeiderpartiet går til valg på et aktivt trepartssamarbeid for å styrke det kommunale tjenestetilbudet. Våre kommuner og fylker skal gå foran og sørge for flere hele og faste stillinger. Vi vil utvikle arbeidsplassen som læringsarena, stille opp med læreplasser og praksisplasser. Arbeiderpartiet vil inkludere de som faller utenfor og gi flere unge en sjanse i arbeidslivet.

Regjeringens Norgesmodell skal sikre seriøsitetskrav i alle offentlige innkjøp. Arbeiderparti-styrte fylker og kommuner skal lede an med lokalt tilpasset seriøsitetsmodeller med strenge krav, god kontroll og målsetning om ingen anbud til useriøse aktører.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil prioritere tiltak som skaper og sikrer seriøse arbeidsplasser gjennom å:

1. Tilrettelegge for flere grønne arbeidsplasser og grønn omstilling gjennom å styrke det kommunale og regionale virkemiddelapparatet, og frigjøre mer næringsareal.

2. Følge opp Regjeringens Norgesmodell med å lage lokalt tilpassede seriøsitetsmodeller for offentlige anbud med strenge krav og god kontroll som motvirker sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
3. Innføre læreplassgaranti, øke antallet læreplasser og sikre flere praksisplasser for studenter og tilby sommerjobber for ungdom. Mennesker med funksjonsnedsettelse skal sikres minst like god tilgang til sommerjobber, lære-, og praksisplasser.
4. Styrke trepartssamarbeidet og gjennomføre en tillitsreform for å redusere mengden rapportering og målstyring. Gi de ansatte mer tid til å gi gode tjenester.
5. Skape en heltidskultur der hele faste stillinger er hovedregelen i alle ansettelser, og etablere rapporteringsrutiner som sikrer politisk kontroll.
6. Styrke kommunen som læringsarena ved å satse på etter- og videreutdanning, samarbeid med videregående og høyere utdanning og gi tilbud om å ta fagbrev på jobb. Sikre at fylket tar en aktiv del i tiltak for kompetanseheving i lokalt næringsliv som f.eks. bransjeprogram for etter- og videreutdanning.
7. Styrke arbeidet for å gi flere mennesker med funksjonsnedsettelse mulighet til å få jobb.
8. Målrette virkemidlene til NAV ung-prosjekter, samt kommunenes og fylkeskommunenes arbeid for unge som står utenfor aktivitet, utdanning og arbeid.

2. Klima og natur - rammen rundt all politikk

Klima- og naturkrisen er vår tids største utfordring. Menneskelig aktivitet varmer opp jordkloden og vårt forbruk fortrenger planter, dyr og mennesker sine leveområder. Dette øker faren for dramatiske endringer av både klima og natur.

For Arbeiderpartiet er natur og klima rammen rundt all politikk. Vi vil ha en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker skal være miljøvennlige og kutte klimagassutslipp. Vi må både bremse klimaendringene og ha gode planer for klimatilpassing. Begge deler krever økt kompetanse og innsats i kommuner og fylker.

Kommunesektoren har en vesentlig rolle i omstillingen til lavutslippssamfunnet. Kommuner og fylker kan bidra gjennom direkte gjennom grønne anskaffelser, transport, vedlikehold av bygg, og indirekte som samfunnsutvikler og planmyndighet. Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil sette seg mål om å kutte utslipp i tråd med Paris-avtalen.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil prioritere tiltak for klima og natur gjennom å:

1. Innføre klimabudsjett og -regnskap med konkrete mål om utslippskutt i tråd med Paris-avtalen.
2. Tilrettelegge for trygg og grønn mobilitet der veksten i transport tas med kollektiv, sykkel og gange. Arbeiderparti-styrte fylker vil gjøre det enkelt og rimelig for unge å benytte seg av kollektivtransport.
3. Jobbe for smart energistyring, klimavennlig byggeplasser og effektiv energibruk i kommunen, f.eks. ved at nye kommunale bygg som hovedregel er plusshus.
4. Sikre at grøntområder er lett tilgjengelige i tettbygde områder, og verne om strandsonen og allemannsretten der den er under press.
5. Vekte klima- og miljøhensyn med minimum 30 pst. i offentlig anskaffelser og høyere der det er relevant.
6. Styrke arbeidet for sirkulær økonomi ved å prioritere reparasjon og oppgradering, halvere matsvinn, legge til rette for gjenbruk, restaurering av bygg og utlåns- og låneordninger lokalt.

7. Prioritere nullutslippskjøretøy ved å legge bedre til rette for bruk av nullutslippskjøretøy på land og på vann.
8. Jobbe for at utbyggere som bygger ned skog, jord og annen natur skal kompensere det ved å restaurere natur andre steder.

3. God helse og livskvalitet for alle

God helse og livskvalitet er viktig i alle livets faser. En felles offentlig helsetjeneste, styrt av felleskapet og finansiert over skatteseddelen, er det beste forsvaret for et godt helsevesen for alle og mot økte forskjeller. Derfor sier vi ja til å verne om våre felles helse- og omsorgstjenester, og nei til kommersialisering og oppsplitting av ansvar.

Arbeiderpartiet vil forebygge sykdom, gi unge en god start på livet og eldre en trygg alderdom. I årene som kommer blir vi mange flere eldre i landet. Arbeiderparti-styrte kommuner skal sikre at disse lange livene også blir gode liv.

Mange opplever stress, press og ensomhet i hverdagen, og koronapandemien har gjort at flere opplever psykiske plager. Arbeiderpartiet vil ha et samfunn der vi forebygger, behandler og sikrer ettervern for folk som sliter. Flere må få hjelp tidligere, uten å vente lenge. Vi må legge til rette for flere lavterskeltilbud, en skolehelsetjeneste som er til stede i tråd med nasjonale anbefalinger, og helsestasjoner som forebygger og gir tidlig hjelp.

Arbeiderparti-styrte kommuner vil jobbe for at flere velger helsesektoren som arbeidsplass, og at ansatte har en arbeidshverdag som gjør at de blir værende. Knapp fagkompetanse må brukes der den trengs mest. Gjennom en tillitsreform og et godt trepartssamarbeid vil vi gjennomføre et heltidsløft i kommunene.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil prioritere tiltak som fremmer god helse og livskvalitet gjennom å:

1. Gjøre helsetilbudet til barn og unge mer tilgjengelig ved å styrke helsestasjonene og skolehelsetjenesten, herunder få på plass forpliktende avtaler mellom fylke og kommune.
2. Styrke tilbudet innen psykisk helse og rus med et særskilt fokus på å bygge opp lavterskel tilbud uten krav om henvisning.
3. Satse på tiltak for å øke inkluderingen og sosial deltakelse for ungdom med rusproblemer, og at kompetansen i kommunene økes slik at vi sikrer en mer effektiv og kunnskapsbasert forebyggende innsats.
4. Utvikle en heltidskultur, tilby flere praksisplasser og øke antall lærlinger for å styrke rekruttering av framtidens helse- og omsorgsarbeidere
5. Sørge for tilrettelagte boliger og god koordinering av tjenester til den enkelte slik at eldre og andre tjenestemottakere har psykisk og fysisk helse til å bo lenger hjemme.
6. Prioritere ernæring, aktivitet og velferdsteknologi som bidrar til at eldre kan bo lengre hjemme og som kan gi gode liv på korttids- eller langtids plass på institusjon.
7. Få på plass konkrete folkehelse tiltak i tråd med Hurdalsplattformen for å utjevne sosiale helseforskjeller, som skolemåltid og fysisk aktivitet i skolen.
8. Bidra til aldersvennlig samfunn og god psykisk helse for eldre gjennom flere kulturelle, sosiale og fysiske aktiviteter og møteplasser for eldre i samarbeid med frivilligheten

4. En god oppvekst varer hele livet

Familie, venner, idrettslag og lokalt kulturliv og fritidstilbud skaper gode oppvekstvilkår, og er viktige fellesskap for barn og unge i alle aldre. Familier med tid og overskudd til å være til stede for sine yngste, gir den beste rammen for barn og unges oppvekst. I en trygg familie legges grunnlaget for hvordan våre barn og unge kan skape gode relasjoner til andre mennesker senere i livet.

Barnehage og skole er viktige fellesskapsarenaer. Barnehager, lekeplasser og skoler må være universelt utformet for at alle skal kunne delta. Ansatte i barnehage og skole sørger for at barn og unge opplever lek, læring, omsorg og trygghet. Kvalifiserte ansatte er den viktigste faktoren for elevenes læring, og det er viktig å rekruttere og beholde dyktige ansatte i skoler og barnehager.

Et tett og tverrfaglig samarbeid mellom kommunens tjenester rettet mot barn og unge, og gode overganger mellom barnehage, grunnskole og videregående skole, gir det beste grunnlaget for å mestre livet.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil prioritere tiltak som fremmer barn og unges oppvekstvilkår gjennom å:

1. Skape trygge og gode oppvekstvilkår i hele barndommen, gjennom bedre kompetanse, tidlig og tverrfaglig innsats og samarbeid.
2. Følge opp barnevernsreformen med et trygt og rettsikkert barnevern som sikrer god forebygging og hjelp til barn og familier.
3. Sørge for gode barnehager med kvalifiserte voksne som gir trygghet og stimulerer til lek, læring og utvikling.
4. Innføre en mer helhetlig skolehverdag med fokus på fellesskap og mestring der vi tilbyr idrett og kulturaktiviteter i SFO, leksehjelp og hvor det gradvis innføres gratis SFO for alle førsteklassinger.
5. Gi barn allerede fra barneskolen mer balanse mellom praktisk og teoretisk læring hvor de får innblikk i ulike yrkesmuligheter.
6. Styrke laget rundt elevene slik at alle opplever læring og mestring, for å redusere mobbing, og bygge et godt sosialt læringsmiljø og legge grunnlag for at flere mestrer og fullfører skoleløpet.
7. Samarbeide med frivillige miljøer og organisasjoner om å gi tilbud til unge som ikke har funnet sin plass i det organiserte idretts- og kulturtilbudet.

5. Levende byer og bygder

Folk i hele Norge skal ha like muligheter til å leve gode liv og få gode tjenester i et samfunn bygget på tillit, trygghet og tilhørighet. Forskjellene i Norge skal ned. Den beste måten å gjøre dette på er å skape trygge jobber og lik tilgang til helse og skole i by og bygd. Da må arbeidsplasser spres utover hele landet, digital infrastruktur som bredbånd må på plass og tilbud om utdanning må være gode over hele landet.

Fattigdom kan føre til at barn blir ekskludert fra viktige sosiale arenaer. Det er store forskjeller i levekår og fattigdom, både innad i byer og kommuner, men også mellom landsdeler. Arbeid og lik gang til velferd er de viktigste virkemidlene for å redusere forskjellene. Unges tilgang til fritidsaktiviteter er viktig for likere oppvekstvilkår. Arbeiderparti-styrte kommuner vil forebygge bedre mot rekrutteringen til kriminalitet blant unge.

Arbeiderparti-styrte kommuner skal lede an i å legge til rette for levende kultur, idrett og aktivitet. Dette er særlig viktig i etterkant av koronapandemien. Vi vil tilrettelegge for frivillig sektor, styrke kulturskolen og skape flere fritidstilbud og møteplasser.

Gode boliger og nærområder er viktig for å sikre gode liv i ulike livsfaser. Arbeiderpartiet vil ha sikre boliger og bomiljøer med kvalitet. Vi vil aktivt bruke kommunens muligheter for å bidra til at folk kan eie sin egen bolig.

Arbeiderparti-styrte kommuner og fylker vil prioritere tiltak som fremmer levende byer og bygder gjennom å:

1. Utarbeide lokale handlingsplaner for reduksjon av fattigdom
2. Bidra til at alle som får opphold i Norge kommer i utdanning eller jobb.
3. Styrke idretten og det lokale kulturlivet, og bedre tilgangen til fritidsaktiviteter for alle gjennom et tett samarbeid med frivillig sektor, satse på kulturskoler, bibliotek, lokale utlånsordninger, og meråpne kommunale bygg.
4. Ta i bruk nye løsninger for innbyggermedvirkning som Innbyggerlab og Bolystteam. Kommunen utvikles best ved å involvere innbyggere og ansatte.
5. Gjøre friluftsliv, idrett og kultur tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse.
6. Styrke kommunenes rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid overfor ungdom gjennom at alle barn og ungdom har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, har tilgang til voksne de kan snakke med og at kommunens forebyggende arbeid er samordnet og koordinert.
7. Legge til rette for nok boliger og benytte de muligheter som kommunen har for å sikre flere tilgang til boligmarkedet. Boliger må bygges med livsløpsstandard som gjør at man kan bo i samme bolig i ulike livsfaser.